

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

WOENSDAG, 18 SEPTEMBER.

AMSTERDAM, 17 September.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 3,00; voor de buitensteden f 6,00; franco door het geheele Rijk. In Batavia, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau der COURANT.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

PHILANTROPISCHE SOCIALISTEN.

Wij lazen dezer dagen in het *Journal des Economistes* een opstel van *Gherbuliez* getiteld *du Socialisme philanthropique*. Wij vonden daarin vele ook voor ons land nuttige wenken, en daarom meenen wij den inhoud dat merkwaardig geschrift aan onze lezers te mededeelen.

Drie verscheidenheden of liever trappen, zegt de schrijver, zijn er in het socialisme. De eerste soort van socialist streeft naar volkomen gelijkheid van allen in alles, en daarom is hunne leus *afschaffing van den eigendom*. Eene andere soort wil den eigendom wel niet afschaffen, maar toch wijzigen, of zooals zij dat noemen *organiseren*. Dit doet zij door aan de maatschappij de verplichting op te leggen om aan ieder die daaraan behoefte heeft werk te verschaffen. De derde soort is bescheiden in hare eischen. Zij verlangt slechts dat de Staat zich met de zorg zal belasten, om het lot der arbeidende klasse te verbeteren.

En daar er nu een naam noodig is om ieder van die soorten te kenschetsen, zoo noemt de schrijver deze eerste soort *nivellerende*; de tweede *organiserende*, en de derde *philantropische socialist*. Tegen deze laatste is zijn geschrift gericht.

Ondankbaar voorzeker is de taak, die hij op zich heeft genomen. Want dat philanthropisch socialisme, dat hij bestrijden wil, heeft journalistiek en letterkunde tot zijne bondgenooten: het heerscht in de wetgeving zoowel als in het gewoon leven, zoo zelfs dat weinigen ook van de meest verklaarde behoudsteden er geheel vrij van zijn. En dat is niet te verwonderen, want dat soort van socialisme vleit twee neigingen, die zoo geheel in den mensch liggen: medewaardigheid met onzen natuurgenooot vooreerst, en dan nog dien geheimen prikkel onzer eigenliefde, die ons aanspoort onzen invloed en werkzaamheid, ook buiten den natuurlijken kring onzer bemoeijingen uit te strekken.

Die medewaardigheid is loffelijk: die prikkel tot werkzaamheid is door den alwijzen Schepper niet vruchteloos in het menschelijk hart gelegd. Maar niet alle werking is eene goede werking, niet ieder liefdebetoon is eene weldaad.

Het lot der arbeidende klasse te verbeteren, ziedaar het edel doel dier menschevriende mannen. En nu is de eerste vraag, wie bedoelt men, als men van arbeidende klasse spreekt. Wanneer wij rondom ons zien, bevinden wij dat $\frac{19}{20}$ van het menschelijk geslacht arbeiden moet om te leven: de een werkt met het hoofd, de andere met zijne spieren $\frac{1}{20}$ slechts is van arbeid vrij.

Nu is het waar dat in den meer beperkten zin, dien het gewoon spraakgebruik daaraan toekent, door arbeiders alleen diegenen bedoeld worden, die voor dag- of weekloon handen-arbeid verrigten, wel te verstaan met hunne vrouwen, kinderen, zieken en ouden van dagen; maar juist het onnaauwkeurige van die uitdrukking heeft tot een droevig misverstand aanleiding gegeven. Door den stand der handwerkslieden uitsluitend met den naam van arbeidende klasse te bestempelen, heeft men hen in Frankrijk en elders op de gedachte gebracht, dat arbeid alleen datgene is wat zij verrigten. En ingezien rijkdom de vrucht is van arbeid, zoo was gevolgtrekking niet onnatuurlijk, dat zij alleen rijkdom doen geboren worden, en even weinig de slotsom, dat nu dan ook naar alle recht voor het minst een goed deel toekomst van dien maatschappelijken rijkdom dien gewonnen hebben.

In dat misverstand ligt de kiem van die allerergste soort van socialisme, welke zich bij de jongste revolutie in Frankrijk en elders ontwikkeld heeft.

Doet dit daargelaten:

Men wil dus het lot der handwerkslieden en dat van hunne families verbeterd zien.

Nu is, echter de vraag: wat noemt men het lot van een bepaalde klasse van menschen? Volgens den schrijver is dit niet de meerdere of mindere welvaart, welke

zij op een gegeven tijdsverloopt deeltachtig is, maar wel haar gewone normale toestand, zooals de aard van haar maatschappelijk bestaan dien medebrengt.

Die toestand is deze: dat zij verplicht is te arbeiden voor een loon, dat niet altijd hetzelfde is, maar waarvan de daling of rijzing oorzaken volgt, meestal onafhankelijk van den wil des arbeiders.

Dit is dus het lot en de maatschappelijke positie der zoogenaamde arbeidende klasse. Die positie is niet te veranderen, zonder geheel de maatschappij uit elkander te rukken. Zoo men deze daardoor kan verbeteren, men doe het, zegt de schrijver! Maar welke proeven daarvan ook in vroeger of later tijd genomen zijn, geene daarvan is gelukt. En geen wonder! Hoe zal de zwakke mensch, al proukt hij ook met den weidschen naam van wetgever, vermogen af te breken, wat God heeft opgebouwd? God wilde dat er ongelijkheid zou zijn in het lot der menschen, dat er armen zouden zijn zoowel als rijken. Als een der eischen van het maatschappelijk leven stelde Hij het recht van eigendom: maar nevens de eigenaren wilde Hij, dat er anderen zijn zouden, die zelve geen eigendom bezittende, een deel der vruchten van eens anders eigendom door den arbeid hunner handen verdienen zouden.

Dat het bezit van eigendom, van kapitaal een groot voorrecht is, is niet te betwijfelen. Die winsten en inkomsten, welke de kapitalist geniet, zonder daarvoor eenigen noemenswaardigen arbeid te verrigten, zij kunnen, voor zoo ver zij het benodigd levensonderhoud te boven gaan, gebezigd worden tot genoegens, die de beschaving bevorderen; tot aankweeking van kunsten en wetenschappen; tot veredeling van verstand en hart. Diegenen daarentegen, die geen kapitaal bezitten, moeten, wel verre van te deelen in die weldaden van den overvloed, zich in den regel tevreden stellen met het dikwijls karig toebedeeld levensonderhoud alleen, waarop zoo zelden iets kan gespaard worden. Doch daarom denke men niet, dat het lot dezer laatste beter zijn zoude, zoo er geene grondeigenaars en kapitalisten waren, veel minder dat er in dat geval geene arbeidslieden zouden zijn. Alleen dit onderscheid zou er wezen, dat alsdan allen van het werk hunner handen zouden moeten leven. Met de opheffing van den grondeigendom zou niemands lot verbeteren, en die thans arbeiders zijn er niets bij winnen, dan alleen dit, dat alle anderen het met hen zijn zouden, en zij zelve de voordeelen zouden missen, welke eene meerdere beschaving, de vrucht van kapitaal, ook op hen doet nederdruipen.

Het is dus een zeer valsch systema om, ten behoeve zoo het heet der arbeidende klasse, diegenen tot den arbeid te dwingen, die daarvan thans door hun kapitaal verschoond worden. Maar zal men zeggen kan er en moet er ten minsten niet iets gedaan worden om het lot der arbeiders, althans eenigzins te verligten en hen, al is het dan ook een klein gedeelte te schenken van die genietingen, die de rijkdom aanbiedt?

Het antwoord is: het lot der arbeiders hangt geheel af van het loon dat zij verdienen. Wij zullen Gherbuliez dit antwoord in een volgend N°. zien toelichten.

De revolutie, ook eene der Europe-sche magten.

Alle blikken der politieke wereld rigten zich thans alleenlijk op de diplomatische bewegingen en strevingen der kabinetten, en maken daaruit hare gevolgtrekkingen voor de toekomst. Dit is echter voornamelijk het geval in Duitschland, waar men er nog maar alleen naar vraagt wat *heden* door Pruisen gesproken is, en wat *morgen* door Oostenrijk zal geantwoord worden. De twistziekte en vitzucht, die bij de kabinetten heerscht, is een sprekend bewijs dat dezelve bijkans ten eenenmale vergeten zijn, dat er buiten en behalve de kabinetten nog eene andere, zeer gevaarlijke en krachtige magt is, welke bij de vorming der politieke toekomst een woordje wil meepraten. Die vergetelheid is gedeeltelijk ook de schuld der massa's, hetgeen blijkt uit hunne opgenoemde rigting. Niets is voor den individu, zoowel als voor een volk verderfelijker, dan zijnen vijand, deszelfs kracht, en het door hem dreigende gevaar te gering te schat-

ten of zelfs geheel uit het oog te verliezen. Het za daarom niet ondoelmatig zijn aan dezen gemeenschap pelijken, doch thans in der daad bijna vergeten vijand, weder eens dringend te herinneren, en van eenige feiten ten bewijze van zijn bestaan gewag te maken.

Men heeft voorheen het bestaan eener geheime revolutie-propaganda ontkend; eenigen noemden haar hersenschimmen van een verschrinkt diplomatiek warhoofd; anderen zeiden: zij was eene sluwetuitvlading van Absolutisme en Despotisme, om door zulk een dreigend spook hare maatregelen tot uitroeiing van de vrijzinnigheid te kunnen regtvaardigen. Van die ongeloofigheid is men evenwel in de Maart en Meidagen van 1848 terug gekomen; het spook heeft plotseling vleesch en bloed aange- genomen en zulk eene ontzettende reuzenkracht aan den dag gelegd, dat de meeste troonen van Europa daardoor aan het wankelen, en sommige zelfs ten val gebracht werden. Sedert heeft die magt zich van den duisternen achtergrond, vanwaar zij de geheele revolutionaire komedie bestierde, zelve op het tooneel komen wagen, en zij vertoont zich thans openlijk aan het publiek, voor 't geen zij is en voor 't geen zij wil.

Uit den rondgaanden brief van het zoogenaamd centraal bestuur te Londen, die der politie van Leipzig in handen gevallen is, blijkt geheel onduidelijk, dat aldaar een centraal bestuur van revolutionaire hoofden bestaat, dat zijne beschikkingen aangaande de revolutie-partij door gansch Europa laat gelden, en haar het doeltwit aantoon. Het is aan geen den minsten twijfel onderhevig, dat dit revolutie-bestuur voor de Maart-dagen zijnen hoofdzetel in Zwitserland had gevestigd, en dat het na de aldaar behaalde zegepraal der revolutie naar alle deelen van Europa het teken tot opstand gegeven heeft. Men begrijpt gemakkelijk waarom het thans zijn zetel naar Londen heeft overgebracht; het heeft dit waarschijnlijk gedaan in de beste verstandhouding met de Zwitsersche revolutie-smeters, en in het welbegrepen belang der revolutie zelve. Het komt er thans meer op aan een voor de revolutie gewonnen land, een licht der vrijheid, volgens de fijnere, minder aanstootelijke revolutie-taal van den President des Zwitserschen nationalen raads, te behouden, dan van daar uit de revolutie-fakkel door het overig Europa te zwaaien. Dit laatste kan uit het met talrijke eilanden voorziene Albion even gemakkelijk geschieden, en dit levert bovendien nog het voordeel op van een aan de revolutie toebehoorend land, dat in het midden van Europa ligt, en dat voor de revolutie van groot krijgskundig belang is, te behoeden voor het gevaar, dat op het laatst zelfs de zorgeloos ingesluimerde diplomatie, zich gedwongen zou gaan zien, om tegen hetzelfde te moeten optreden.

Aan dit centraal bestuur is het volgens zijne eigene verklaring gelukt, zijne revolutie-vereenigingen over de meeste landen van Europa uit te breiden; uit deszelfs rondgaande brief blijkt bovenal, dat het zich in Duitschland vast heeft geworteld, en daar bijzonder het oog op de arbeiders-partij geworpen heeft. Uit de onderzoekingen der Saksische regeringen tegen de arbeiders-vereenigingen ingesteld, blijkt dat er zich te Leipzig een centraal comitè voor geheel Duitschland gevormd had, en dat dit voorts, blijkens den inhoud van de gevonden papieren, met 85 onderscheidene arbeiders-vereenigingen in Duitschland in briefwisseling stond. Daarbij is het ook bekend dat de nasporingen, welke men in Zwitserland tegen soortgelijke vereenigingen heeft gedaan, insgelijks het feit eener verbinding met en ondergeschiktheid aan het centraal comitè van Leipzig, ontwijfelbaar maken. Wanneer men nu de resultaten dezer beide op zeer verschillende plaatsen ingestelde onderzoekingen bijeen trekt, dan loopen zij beide uit op het punt, dat de arbeiders-vereenigingen in Duitschland en Zwitserland eene nieuwe revolutionnering van Duitschland in het schuld voerden; dat zij met de grootste inspanning aan hare eigene uitbreiding arbeidden; en over het algemeen doordrongen waren van de hoop op eene aanstaande nieuwe uitbarsting der revolutie; deze beide onderzoekingen gepaard met den rondgaanden brief van het dirigerend centraal bestuur te Londen, leveren het bewijs op, dat er eene breed vertakte, in gelederen verdeelde, volgens een eenvormig plan bestuurde revolutiepartij

bestaat, welke men bij den tegenwoordigen stand van zaken, als een wezenlijk in dienst der revolutie staand en ieder oogenblik strijdvaardig leger mag kenmerken.

Doeh de magt der revolutie is niet alleen tot deze verenigingen beperkt. Haar behoort bovendien, gelijk wij reeds hebben aangemerkt, een Staat, die in het hart van Europa gelegen is; een tweede Staat, Sardinië, gaat in spijt van kroon en scepter, die hem regeren, met rasse schreden tot haar leger over; haar behoort het ontelbare heirleger des Proletariaats, hetwelk wel is waar nog niet onder de eigenlijke keurbenden der revolutie is ingelijfd, maar dat nogtans ieder oogenblik voor de revolutie beschikbaar is; haar behoort de meerderheid der radikaliseerende, door zucht naar genot en gemakkelijk gewin bedorven, aan zedelijkheid en geloof geheel ontwassen bevolkingen der steden, benevens een gedeelte der plattelandsbevolking, welke insgelijks de aloude eenvoud van zeden heeft afgeschud; zij heeft tot hare hoofd wervers het gansche letterkundigenproletariaat, en telt daarenboven zoo vele werfhuizen, als er radikale leestellingen of expeditie-bureaux zijn; en wat eindelijk het ergst van alles is en wat de magt der revolutie het meest versterkt, is: dat zij geheele troepen van lieden, dat zij zelfs regeringen in haar leger heeft, die zich voor het oog als hare vijanden voordoen; zij is daardoor, en geenszins door hare zegepraal, eene openlijk gebiedende magt geworden, welke den grondslag van het recht in een gedeelte van Europa, waar zij nog niet openlijk haar vaandel durft planten, voor een goed deel omvergeworpen, en haar zelve als het punt van uitgang der politiek gesteld heeft.

De revolutie is alzoo eene wezenlijke, krachtige magt in Europa, veel ontzaggelijker dan die, waarover een enkele Europeesche staat te gebieden heeft; zij is thans ontegensprekelijk de grootste mogendheid van Europa, welke, wanneer het haar gelukt, langzamerhand alle kleine Staten van Europa te verslinden en in zich op te lossen, ten laatste zelfs eenen strijd op leven en dood met Rusland niet zal behoeven te schuwen. — Dat men nu juist op deze magt in het geheel geen acht meer geeft; dat men haar zich in 't geheim laat verzamelen en organiseeren, terwijl men in diplomatische kuiperijen en haarkloverijen zich zelve verzwakt, het denkbeld aan eene vereeniging tegen den gemeenschappelijken vijand steeds meer op den achtergrond schuift en derzelver ter redding onvermijdelijk noodzakelijke tot stand brenging eindelijk zelfs onmogelijk maakt, — dat is voorzeker wel een der ergste teekens van den tegenwoordigen tijd, hetwelk ons de toekomst als hopeloos moet doen te gemoet zien. Wij willen onzen vijand niet meer zien, en daarom zullen wij in onze werkelijke, of in onze slechts uit waanzinnigheid aangenomene blindheid, zijne prooi worden.

Voor eenige dagen hebben wij gemeld, dat het Concilie van Iersche Bisschoppen, hetwelk dezer dagen te Thurless gehouden werd en reeds gesloten is, zich om zeer gewichtige redenen gedrongen heeft gezien de in Ierland bestaande gouvernements-faculteiten (van Cork, Belfast en Galway) bepaaldelijk af te keuren en aan de Katholijken te verbieden van die collegien gebruik te maken. De Lord-Luitenant van Ierland, die waarschijnlijk reeds kennis droeg van dit te nemen besluit der katholieke Kerkvoogden, wier zamenkomst te Thurless aan de hoogwaardigheid-bekleeders der Anglikaansche kerk veel bezorgdheid baarde, heeft dat besluit van het Concilie willen voorkomen, door nog vóór het bekend werd, eene nota uit te geven, waarin hij berigt, dat H. M. de statuten goedkeurt van de ineen-smelting der drie gemelde gouvernements-faculteiten tot eene Universiteit, onder den naam van *Queen's University* en waarin hij aanvoert en tracht te bewijzen, dat al de professoren en lectoren der staats-universiteit (*Queen's University*) in het volle bezit zijn van dezelfde regten, wettige aanstellingen, privilegien en traktementen, als die van de overige universiteiten van Groot-Brittannië. Graaf Clarendon is benoemd tot kanselier der Iersche Universiteit, en H. M. heeft een senaat benoemd, zamengesteld uit 17 uitstekende personen behoorende tot de verschillende godsdienstige gezindheden. Bovendien zijn voor de drie faculteiten, waaruit de Universiteit bestaat, *visitors* benoemd, waaronder men de namen opmerkt van drie katholieke Aartsbisschoppen en drie Bisschoppen.

Natuurlijk zou deze benoeming de katholieke Prelaten, leden van het Concilie, in eene valsche positie kunnen brengen, doch het is denkbaar dat zij zulk eene benoeming niet zullen aannemen. Mgr. Cullen, Primaat van Ierland, heeft reeds openlijk in de dagbladen van Dublin verklaard dat hij geene functie heegenaamd aan de Staats-Universiteit zal aannemen. Mgr. Mac-Hale, Aartsbisschop van Tuam en Mgr. Slattery, Aartsbisschop van Cashel hebben zijn voorbeeld gevolgd.

Men ziet, de Britsche regering, die van het plan tot de oprigting eener Katholieke Universiteit in Ierland kennis had gedragen, ligt alzoó hare batterijen regstreeks tegen dat plan en zoekt het te verijdelen, door het voor te komen. Die maatregel zal evenwel de oprigting

eener Katholieke Universiteit veel eerder verhaasten dan verijdelen.

Wij moeten onze lezers waarschuwen niet onvoorwaardelijk geloof te hechten aan de berigten, die zij in andere bladen lezen omtrent de aangelegenheden van het Keurvorstendom Hessen. Zoo deelen dezelve bij voorbeeld o. a. uit de *Deutsche Zeitung* mede dat de opperbevelhebber luit.-gen. Bauer den 12 zijn ontslag bekomen en om pensioen gevraagd had, terwijl de *Neue Hessische Zeitung* (het democratisch blad van Kassel) van den 14, de proclamatie mededeelt, welke genoemde opperbevelhebber den avond te voren (13) openlijk heeft doen aanplakken en waarin hij als Opperbevelhebber, luitenant-generaal en interimistisch commandeur van het leger, berigt dat de Keurvorst besloten heeft den zetel der regering provisioneel naar Hanau te verplaatsen.

De nieuw benoemde Gouverneur-Generaal van Oost-Indië, de heer Mr. G. J. Bruce, vertrekt, vergezeld door den heer D. van Schréven enz., in de volgende maand naar Java.

Gisteren heeft de Nederl. schilderschool een gevoelig verlies geleden, door het overlijden van den hoogst verdienstelijken portret- en historie-schilder, Charles van Beveren. Naauwelijks één jaar gehuwd, werd hij voor weinig tijds door eene kwaadaardige, zeldzame ongesteldheid (maag-kanker) overvallen, waaraan hij, in den ouderdom van 41 jaren alhier is overleden.

Den 19 dezer zal in het hoofd-kiesdistrict Delft eene nieuwe, vrije stemming plaats hebben tot verkiezing van een lid der Tweede Kamer.

Bijaldien de heer van Hoëvell, die thans in de districten Leeuwarden en Almelo tot lid van de Tweede Kamer is verkozen, voor het eerstgenoemd district opteert, dan moet te Almelo op nieuw eene vrije keuze plaats hebben; alsdan heeft de heer Mr. B. G. ten Poll aldaar veel kans.

Men zegt dat in het district Arnhem de kiezers van het eene gedeelte der Over-Veluwe hunne keuze bepalen op den heer W. baron van Lijnden, te Nijmegen, of wel op den heer Mackay, zoo deze niet elders voor dien tijd wordt gekozen. — De vrijzinnige kiezers-vereeniging te Arnhem heeft tot kandidaten voorgesteld de heeren J. A. de Fremery te Leyden, P. C. G. Guyot te Nijmegen, Mr. C. P. Heny, Mr. G. J. C. Schneither, Mr. J. M. de Kempnaer, alle drie te Arnhem, Mr. B. Wichers te Groningen, Mr. P. W. Alstorpius Grevelink te Assen, Mr. G. A. Fokker te Middelburg, Mr. L. Metman te 's Hage. Heden zou zij uit deze lijst twee definitieve kandidaten verkiezen.

De vereeniging *Unie*, te Utrecht, heeft, in plaats van den heer Mr. J. A. Grothe, die voor de benoeming tot lid der Provinciale Staten bedankt heeft, het volgende gros geformeerd, t. w. de heeren: J. baron Taets van Amerongen van Nateswisch, Mr. G. W. J. baron van Boetzelaer van Dubbeldam, Mr. J. W. H. Bosch, Jhr. J. Bosch van Drakenstein, Mr. A. J. van Beeck Calkoen, Mr. J. G. A. baron van Ittersum, P. M. Jongeneel, Mr. N. P. J. Kien, Mr. J. G. van Nes, Mr. F. van de Poll, Jhr. W. E. Ram en Jhr. Mr. P. A. M. van Oosthuijse Rijkevorsel van Rijsenburg, uit welke lijst morgen Woensdag, een kandidaat zal gekozen worden.

Voorts heeft zij bij meerderheid van stemmen beslist, zich tot de vroeger gehoudene aanwijzing van de heeren Graaf van Limburg Stirum en Drieling, als kandidaten, te bepalen.

De Katholieke kiesvereeniging te dier stede, heeft tot kandidaten voor de Provinciale Staten met algemeene stemmen gekozen: 1° Voor de herstemming op den 17 September, Mr. N. P. J. Kien en Jhr. W. E. Ram, en 2° Voor de vrije stemming op den 20 September, Mr. J. W. H. Bosch.

Z. M. heeft benoemd tot ambtenaren voor de dienst van Nederl. Indië, 1ste kl. de HH Jhr. Mr. C. J. Beresteyn, Mr. G. A. A. de Nijs van Grol, Mr. F. B. van Leeuwen en Mr. T. Schuurman Jz.; 2de kl., J. L. Bake, A. J. C. Coeta van Baggen, S. J. Locker de Braine, J. A. Coblijn, H. H. Haase, C. J. van der Tunk en J. G. C. A. de Vogel.

Z. M. heeft benoemd tot voorzitter van het Provinciaal Geregtsch Hof van Groningen, den heer Mr. B. Wichers, lid van het collegie van curatoren der hoogeschool te Groningen, en tot school-opziener in het vijfde school-district der provincie Friesland, bij continuatie, den heer J. G. van Blom, en aan den boekhouder bij het voormalig magazijn van levensmiddelen der marine te Delftshaven, G. B. van Duijl, met den laatste dezer maats, eervol ontslagen.

Bij Kon. besluit is de ontvanger der Rijnvaart D. W. van Rimpel, te Vreeswijk, tevens benoemd voor de ontvangst der directe belastingen en accijnsen te Vreeswijk en Jutphaas.

De *Staats-Courant* bevat het koninklijk besluit van den 13 Sept. tot buiten-koers-stelling en inwisseling der stukken van 10 en 5 centen, naar de wet van den 28 September 1816 vervaardigd.

Ten gevolge van dit besluit heeft de minister van financiën berigt:

1°. dat van Maandag den 7 October tot en met Zaterdag den 26 October 1850, de daar invallende Zondagen uitgezonderd, alsmede op Maandag en Dingsdag, den 28 en 29 de maand, bij de Nederlandsche Bank en bij de betaalmeester in de arrondissementen, met uitzondering van dien te Amsterdam, op de gewone kantoor-uren ter inwisseling kunnen worden aangeboden,

de stukken van tien en vijf centen, volgens de wet van den 28 September 1816 geslagen;

2°. dat de inwisseling der 10 en 5 centstukken zal plaats hebben tegen zilveren munten, bij voorkeur stukken van 10 5 cents en voor zoo veel noodig ook andere zilveren pasmunten en standpenningen.

3°. dat de ontvangers der belastingen de inwisseling zullen bevorderen door overneming, tot en met den 29 October aanstaande van de voormelde oude stukken van 10 en 5 centen tegen de nieuwe specien onder 2°. gemeld, zooveel hun kassen dit toelaten;

4°. dat de gedachte oude stukken van 10 en 5 centen met den 27 October 1850 buiten omloop worden gesteld, en die ten gevolge niet meer in betalingen voor de schatkist zullen aangenomen worden, noch door de ingezetenen zullen behoeven te worden aangenomen.

De *Provinciale Friesche Courant* zegt, dat de ontvanger der registratie te Leeuwarden van haar vorderen zegelregten van de in dat blad geplaatste ingezonden stukken, alsof het advertenties waren.

Het *Han-telsblad* meent, dat de enkele kennisgeving van dien onbillijken eisch eene toereikende reden voor onzen minister van financiën zal wezen, om den overvallen ijver van dien ontvanger in het productief maken der belastingen te temperen.

Aan het Programma der plegtigheden en feesten, die zullen plaats hebben, bij de overdracht en inwijding van het akademie-gebouw te Groningen ontleenen wij de volgende bijzonderheden:

Volgens oud en goed vaderlandsch gebruik, wenschen men dat deze voor de Hoogeschool van Groningen zo gewichtige gebeurtenis met eene godsdienstoefening van alle gezindheden beginne. Daartoe zijn alle godsdienstige gezindheden uitgenoodigd.

Op Dingsdag 24 dezer des avonds ten 5 ure, houdt de hoogleeraar W. Muurling eene akademie.preek.

Ten 8 ure, hebben de oud studenten der reünie eene eerste ontmoeting in de sociëteit: de Harmonie.

Te 9 ure brengen de tegenwoordige studenten aan de oud-studenten in genoemd lokaal eene serenade.

Op Woensdag 25 dezer, draagt de burgemeester der stad het nieuwe akademie-gebouw over aan de heeren curatoren der hoogeschool, die gemachtigd zijn, dat gebouw namens het rijk aan en over te nemen.

Te 10 ure houdt de hoogleeraar J. H. Philipse eene plegtige redevoering en wordt door den heer Spandaw een dichtstuk uitgesproken, een en ander afgewisseld en besloten door het zingen van toepasselijke liederen, vervaardigd door den heer A. Modderman, en uit te voeren door een koor van 80 heeren én dames, onder de leiding van Jhr. Mr. S. W. Trip.

Des middags te 4 ure, geven de heeren curatoren en hoogleeraren een feestmaal aan de stedelijke en provinciale regering en genoodigden.

Des avonds houden de studenten een gecostumeerden optocht bij fakkellicht, voorstellende: »de intogt van Prins Maurits en graaf Willem Lodewijk van Nassau, binnen Groningen op 24 Julij 1594.

De stad zal dan verlicht zijn.

Op Donderdag 26 dezer, zullen onder anderen, ingevolge besluit van den akademischen senaat, en ter gelegenheid van dit voor de hoogeschool zoo belangrijk feest, het doctoraat *honoris causa* aan de daartoe vroeger reeds benoemde personen, worden aangeboden.

Daarna harddraverij buiten de Ebbingspoort: prijzen een zilveren theeservies en dito schenkan; premie een paar zilveren vruchtschalen, zilveren tabakspot en dito komfoor.

De inwoners bekostigen deze prijzen en premien uit een fonds, alleen voor deze plegtigheid bijeen gebragt. Te vijf ure diner van oud-studenten en te 7 ure muziek in de Harmonie.

Die illuminatie wordt besloten met eene schitterende illuminatie op de Groote markt en Vischmarkt.

Op Vrijdag, 27 dezer buitengewone les in het Instituut voor doofstommen, publieke promotiën der heeren F. Koppius en A. L. Poelman, buitengewone vergadering van het genootschap der natuurkundige wetenschappen, waarin door dat genootschap een werk van groote waarde, eene balans tot fijne physische chemische onderzoekingen, vervaardigd door C. Boek te Arnhem, aan de hoogeschool wordt geschenkt, nadat prof. C. Mulder het doel en nut van dat werktuig vooraf proef-ondervindelijk aantoonde. Des avonds te 6 ure gemaskerde optocht van wege het meerende der boekverkoopers, boekdrukkers en boekbinders van Groningen, bestaande in eene in volle werking zijnde boekdrukkerij, boekbinderij enz. Op straat zullen ballonnen onder de menigte verspreid worden.

Het feest van den dag eindigt met een vuurwerk de groote markt.

Op Zaterdag, 28 dezer, houden de schoolkinderen

der stad een plegtigen optocht naar het akade-nie-gebouw. Zij bezigtigen dat en ontvangen elk eene lithographie, voorstellende het gebouw en de beide zijden der medaille, op deze gelegenheid geslagen, en bevattende eene verklaring daarvan, alsmede een toepasselijk bijschrift en den naam des leerlings.

Het getal kinderen op de lagere scholen is 4534, elke school draagt bij den optocht hare eigene banier.

Men zal ook hun later gelegenheid geven om den dag vrolijk door te brengen.

Des avonds nemen de oud-studenten afscheid van el-ander in het lokaal van den kastelein Wiersma, buiten de Heerenpoort.

De inrigtingen van nut en weldadigheid staan gedu-rende de feestdagen op bepaalde tijden open.

Het mag voorzeker — zoo eindigt het programma — eenemale overbodig geacht worden, hier iets ter opwekking van Groningens ingezetenen bij te voegen; — men wordt zich overtuigd, dat deze heugelijke dagen gekenmerkt worden door algemeene vreugde, orde, eensgezindheid en geestdrift voor de hoogeschool, voor de vaderland en Koning!"

Op de den 5den dezer te Norg gehouden jaarmarkt, waren aangebragt 3317 paarden voor rijtuigen, 887 vee paarden, 636 veulens, 705 stuks hoornvee, 162 varkens en 2002 schapen. De markt was druk bezocht; de hoeveelheid van het aangebragte vee was echter, met uitzondering der veulens, niet zoo groot als in het vorige jaar; de handel was niet zoo levendig en de prijzen waren laag, hoewel voor de beste paarden en veulens nog al vrij hooge prijzen werden besteed. De paarden golden door elkander van f10 tot 300, de veulens van f18 tot f105, het hoornvee van f20 tot f90, de oude varkens van f12 tot f24, de jonge van f1 tot f11, en de schapen van f1 tot f5.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 15 Sept. Nog slechts weinige dagen, en de paragraaf der perswet, betreffende de verpligte onder-reekening der dagblad-artikels zal uitvoerbaar zijn. Een brief aan het *Bulletin de Paris* meldt, dat vele bla-den, zoo in de departementen als in de hoofdstad, be-sloten hebben, slechts zooveel van de wet uit te voeren als billijk en mogelijk is, en dat het bestuur waarschijn-lijk in deze soort van transactie genoeg zal nemen, want dat in het tegenovergesteld geval, de voornaam-ste Parijzer dagbladen niet zouden aarzelen de kansen van een proces af te wachten en des noods alle regts-middelen uit te putten.

— De *Moniteur* bevat het rapport des ministers van oorlog aan den President der Republiek over de kolo-nisatie in Algerie. Bij het ministerie van landbouw en veehandel zijn wetsontwerpen in bewerking, met het doel om de ondergrondsgreppeling (*drainage*) in Frank-rijk op eene groote schaal in te voeren.

— Een blad van het *Elisée* zegt, dat de President zyne derde reis zal ondernemen, en wel naar het Noor-den, waar hem eene goede ontvangst te wachten staat.

— Dinsdag zal de President der Republiek bij lord Normanby dineren. Vele leden van het diplomatenkorps, alsmede de gezant van Nepal, zullen dit diner bijwonen.

— Men berigt dat de Koningin Maria Christina van Spanje haren wensch te kennen gegeven heeft, om hare eigendommen te verkoopen, en onder anderen ook haar hotel in de straat Courcelles te Parijs. Zij begeeft zich naar België, om de Koningin-weduwe Amelia te bezoeken.

— Volgens brieven uit Dordogne nemen aldaar de brandstichtingen in den laatsten tijd hand over hand toe.

— De voornaamste Parijzer fabrikanten hebben eene overeenkomst aangegaan, ten doel hebbende de bevoor-deeling van nijverheid en handel.

— Te Cherbourg zijn door de ambtenaren der donane 100,000 ingesmokkelde sigaren buit gemaakt.

— Volgens berigten van Algiers loopt de zaak be-treffende het komplot van Oran haast ten einde. Er wordt naar men verneemt, slechts tegen 5 militairen ge-keuzene grond tot beschuldiging bestaan.

— Aan het spoorweg-station te Havre was eergisteren eene zekere opschudding ontstaan. Het gerucht liep na-meljk, dat generaal Haynau in een der waggons plaats genomen om zich naar Parijs te begeven. Aller-ogen waren gericht op een bejaard man, met eenem-igaire houding, eenigzins gezet en wiens sterk sprekend spraak voorzien was van ontzettend zware knevels, toen een algemeen riep: »dat is Haynau, de Oostenrijk-sche slagter, die vrouwen geesselt!" Gelukkig bevond zich daar iemand, die de menigte over den bedoelden persoon kon inlichten, en haar beduidde dat het de Spaansche generaal Cruz was, die zich sinds eenige tijden te Havre bevond. Hierdoor ontkwam hij gelukkig een groot gevaar. Het dragen van groote knevels was eene gevaarlijke liefhebberij worden, vooral men daarbij eenige gelijkenis mogt hebben met den Oostenrijkschen generaal. Reeds heeft een reiziger, die

met eene stoomboot van Gaen naar Havre voer, aan onaangename ontmoeting gehad ter zake van zijn kne-vel; zijne reisgenooten lieten zich maar niet afbrengen van het denkbeeld dat hij generaal Haynau was.

MADRID, 10 September. Heden is de gen. Narvaez in deze hoofdstad terug gekomen. Hierdoor zijn alle geruchten eener kabinets-wijziging gelogenstraft. Als een bewijs van de goede verstandhouding tusschen de leden van het kabinet, wordt door eene correspondentie aangevoerd dat alle ministers den generaal president van den raad zijn tegemoet gereden, zittende in open calèches, elk met vier paarden bespannen.

— De verkiezingen blijven steeds in ministerieelen zin uitvallen. Ook die der Balearische eilanden, welke heden bekend geworden zijn, versterken de behoudende partij.

— Den 8 stierf te St. Sebastian, Mendizabal de ex-minister van finantien onder Espartero. Het berigt van dit overlijden wordt evenwel sterk tegengesproken.

— Er zijn reeds 50 miljoen guldens bijeen tot het aanleggen van een spoorweg van Madrid naar Valencia. Slechts de autorisatie der Koningin ontbreekt nog.

ENGELAND.

LONDEN, 14 Sept. Gisteren werd hier ter beurze een nieuw faillissement bekend.

— In het graafschap Kent worden belangrijke opdel-vingen gedaan van Romeinsche oudheden. Men spreekt zelfs van eene geheele stad, *Portus-Romanus* geheten, die sedert vele eeuwen bedolven is geweest.

— De Lord-luitenant van Ierland bezoekt thans al-daar de voornaamste steden. Te Belfort werd hij met veel luister ontvangen.

— De Braziliaansche minister van buitenlandsche zaken heeft in de Kamer van Afgevaardigden op 25 Julij een rapport uitgebragt over de bombardering van een fort bij Rio Janeiro door het Engelsche stoomschip *Cormorant*.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 16 Sept. De Pruisische regering wil hare regten op het vorstendom Neufchatel bij voortdurend handhaven. In Zwitserland echter wil men daar van niets meer weten, en beweert men dat Neufchatel slechts door vrije keuze aan het Hohenzollernsche huis is ge-komen, en gevolgelijk door vrije keuze zich van het-zelve los kan maken.

— De koning van Saksen is op reis naar Boheme, om daar eene bijeenkomst te hebben met den keizer van Oostenrijk.

— Men schrijft uit Altona: De vijandelijke legers zijn tot rust gekomen, zonder dat een decisieve veld-slag heeft plaats gehad. Het schijnt dat de Deenen daar-toe nog niet genegen zijn. Na de gevechten van 11 en 12 September hebben beide legers hunne vorige stelling hernomen. Het verlies der Sleeswijk-Molsteiners aan dooden en gekwetsten, wordt op ongeveer 150 begroot.

— Uit Alexandrië was volgen de laatste berigten al-daar veel sprake van de kortelings voorgevallen ontdek-king en bewerking eener voortreffelijke zwavelgroef, ge-legen aan den oever der Roode Zee, bij Keneh in Opper Egypte. De aanzienlijke hoeveelheden welke deze groef ople-vert, stellen den eigenaar in staat om den zwavel in den handel te brengen tot verreweg mindere prijzen dan die van Sicilië, en men kan voorspellen, dat aan deze laatste eene sterke concurrentie te wachten staat. De handelaren van westelijk Europa vooral zullen niet nalaten gebruik te maken van deze gunstige gelegenheid, om zich aan de op Sicilië van kracht zijnde tarieven te onttrekken. Door de gemakkelijkheid van het vervoer te water op de Roode Zee zal de exploitatie der nieuwe groef zeer bevorderd is geworden.

De Egyptische regering, welke haar aanvankelijk aan een particulier geconcessionneerd had, wil haar terug-kopen om ze voor eigen rekening te bewerken.

KASSEL, 14 Sept. De opperbevelhebber, luit. gen. Bauer heeft gisteren avond in het openbaar doen aan-plakken dat de keurvorst den zetel der regering provi-sioneel naar de provincie Hanau heeft verplaatst. Vol-gens de constitutie is zoodanige verplaatsing volkomen geoorloofd, als bepalende zij alleenlijk dat de zetel der regering niet naar buitenlands mag verlegd worden. De vele triomfeerende gezigten beginnen thans reeds ernstig te kijken, want niemand kan het zich ontwein-zen dat met de verwijdering van den keurvorst en van zijne ministers het staatkundig zwaartepunt van het gan-sche land aan de stad Kassel ontnomen is. De materiele belangen eener orde residentiestad, waaraan in de eerste vlagen van geestdrift weinig gedacht werd, beginnen reeds algemeen het onderwerp der gesprekken te worden; men herinnert zich reeds, hoe menigmaal men het be-klaagd heeft, den overleden keurvorst eenmaal een voor-wedensel te hebben gegeven om zich van Kassel te ver-wijderen. Daarbij komt nog de bezorgdheid voor vreemde interventie, waarover oude bedagde lieden, die den

druk van vreemde inkwartiering nog uit vroegere tijden kennen, zeer bedenkelijk het hoofd schudden; eene be-zorgdheid, waarmede echter de spot gedreven wordt door zekere partij, die liever van daag dan morgen pruisisch zou willen worden.

Had deze partij te beslissen, dan had de permanente commissie der Stenden niets haastiger te doen gehad, dan de oplossing onzer aangelegenheden in handen van den koning van Pruisen te brengen, hetgeen naar hare meening door de inroeping van het scheidsgerigt der Unie had kunnen geschieden. Dit plan stuit echter af op de drie leden der democratische partij, welke de meerderheid der Stenden commissie uitmaken. Noch Bayrhoffer, noch Kellner, noch Gräfe zullen ooit of immer tot het opgeven der nationale zelfstandigheid van eenen ouden volkstem de hand bieden. Doch se-dert men nu zeer bepaaldelijk daaromtrent zekerheid verkregen heeft, is er van eene zekere zijde reeds moe-deeloosheid ontstaan, daar men langzamerhand overtuigd wordt, dat, bijaldien Pruisen op Hessen geene mate-riele verovering kan maken, deszelfs regering zich ook niet bereid zal toonen tot schraging van een beginsel, welks toepassing zij in haar eigen land met zooveel vol-harding heeft tegengegaan. *Wei-ering van belasting en ongehoorzaamheid van ambtenaren* zijn zaken, die bij de Pruisische regering weinig sympathie kunnen vinden. De ambtenaren blijven hi-er voort revolutionneeren; de gan-sche geschiedenis schijnt een proces te zijn, dat advocaten en soldaten, die niet weten waaraan zij zich houden moeten, tegen malkander voeren. Het volk blijft vol-strekt onverschillig in de zaak.

De generale staf van ons leger vertrekt nog he-den naar Bockenheim; eenige afdeelingen troepen zul-len hem volgen.

De zaak van Hassenpflug, wegens vervalsching eener rekening, zal den 24 te Greifswald dienen.

— In andere berigten uit Kassel van denzelfden datum leest men: Het generaal kommando der troepen is naar Bockenheim overgebragt. Generaal Baur, door ongesteld-heid verhinderd, was echter nog niet derwaarts ver-trokken. Het permanente comité uit de Stenden, heeft thans ook tegen dien opperbevelhebber bij het opperste gerechtshof eene aanklagt wegens constitutie-schennis in-geleverd. Het antwoord op deze aanklagte is geweest, dat twee punten van beschuldiging voorloopig als onge-noegzaam zijn verworpen, maar de andere goedgekeurd, zoodat het proces tegen Baur mede binnen korten tijd zal worden begonnen.

BERLIJN, 14 Sept. Heden is op Sanssouci een ka-binetsraad gehouden, waarin weder over de Hessische aangelegenheid gehandeld is. Zoo lang echter de Bond in Keurhessen niet intervenciert, zal onze regering zich bepalen tot eene dringende aanmaning aan den keur-vorst, om de zaak bij te leggen.

— De vlugt van den Hessischen keurvorst heeft te Berlijn een diepen indruk gemaakt. De meeste bladen zien in dat plotseling vertrek, waartoe volstrekt geene dadelijke aanleiding bestond, slechts de voortzetting van het provocatie-stelsel, door het ministerie aangeno-men? Indien de bevolking, bij afwezigheid der rege-ring, voorloopig een ander bestuur had ingesteld of tot andere revolutionaire maatregelen was overgehaald, had de Keurvorst met regt vreemde hulp kunnen in-roepen.

— Het ministerie heeft bevolen het Pruisische batail-ion te Bockenheim, in Keur Hessen, in bezetting lig-gende, onverwijld van daar te doen vertrekken.

ITALIE.

De *Diario di Roma* meldt dat alle punten van over-eenkomst tot het sluiten van een konkordaat tusschen Spanje en den H. Stoel thans volkomen geregeld zijn.

Volgens de *Statuto* heeft de burgerlijke rechtbank te Rome Armellini, Corboli, Guiccioli en Manzoni ver-oordeeld tot het betalen binnen drie dagen van 3000 scudi, die deze heeren in der tijd uit de schatkist gene-men hebben om de verkiezingen der constituerende vergadering in hun geest te doen uitvallen.

BELGIE.

BRUSSEL, 16 Sept. De berigten betreffende den gezondheidstoestand van H. M. zijn thans zeer voldoende. Voorts verzekert men dat de Koningin weduwe Amelia alleen te Ostende verwacht wordt, en dat er nooit geen spraak is geweest, dat de geheele koninklijke familie van Orleans derwaarts zou oversteken. Er worden te Ostende nog 14 à 1500 zeebaden daags gebruikt; het wemelt er van vreemdelingen.

STADSNIJEUWS.

In de 212de Staats-Loterij, zijn in de 1e Klasse bij de 1e Trekking prijzen van f1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 9091 en 14156 ieder f1000. — 2e Trekking: N°. 11169 f20,000, N°. 4077 f5000, N°. 3031, 3421, 12985 en 14891, ieder f1000.

AMSTERDAM, 17 September.

BEVALLEN (15 Sept.): M. M. C. Reyffert, geb. Dankelman, D.

OVERLEDEN (12 Sept.): M. B. Bögeman, 72 j. — (13 Sept.): A. P. Visser, 49 j.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 16 Sept. Heden zijn afgedaan uit de eerste hand 2000 bn. Domingo Koffij tot 26 c.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 16 Sept. Rogge: 146/2 & Windau f168. — Gerst, 129/2 & Libau f129. — Moutwijn per Ned. vat zonder fust f10,87½; Jenever f14,50; Amst. Proef f13,75; zonder de belasting.

ANTWERPEN, 16 Sept. Koffij. De verkoopen bedragen 1500 b. St. Domingo, 400 b. Brazil en 400 b. Batavia. Vruuchten. Er zijn verkocht ca. 50 balen zoete Siciliaanse Amandelen.

HONIG. Men heeft gerealiseerd 34 fusten Havana.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	16 SEPT. 4½ u. geb.	17 SEPT. 4 u. geb.
NEDERL. Werkel. Sch. 2½ pCt.	57½	57½
Dito Dito 3	68½	68½
Dito Dito 4	89½	89½
Dito Obligatiën 0 I. 4	88½	89½
Amortis. Syndic. 3½		
Handel-Maatschappij 4½		
Aand. Rijn-Spoorweg		
Aand. Holl. S. M.		
Obligatiën		
BELGIE, Obligatiën 1844		
Cert. bij de Belg. Bank 2½		
Dito bij Rotsch. en Volksw.	47½	47½
FRANKRIJK, Obligatiën 3	54½	54½
SPANJE bij Ardoin f 85 5	12½	12½
Dito Dito 510	13	13
Dito Onbep. Stukken	12½	12½
Dito 3	39	39
Dito Binnenl. 2400 P.	33½	33½
Coup. Ardoin	10½	10½
Passive	4½	4½
Fransche Uitgest.	4½	4½
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu 4	37½	37½
Dito Dito	36½	36½
RUSL. bij Hope 1798 en 1816 5	105½	105½
Dito Dito 1828 en 1829	105½	105½
Cert. bij d°. 1831 en 1833	94½	94½
Dito 4½	96½	96½
Dito bij Hope	88½	88½
Dito bij Stieglitz en C°	88½	88½
Dito bij id. 5de Serie 4	88½	88½
Cert. te Hamburg 5		
Inschrijving in Assignat. 6		
Cert. van dito	67½	67½
POLN, Aand. 500 4		
Dito met Lot 300		
AMERIKA, Bank-Actiën		
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 f	78	78
OOSTERRIJK, Metalliek 5 pCt. 78½	41½	41½
Dito Nieuwe 2½	82½	82½
Dito Nieuwe 5	82½	82½
Ween. Bank bij Goll en C.		
Dito 4	68	68
Aand. met Loting fl. 500 f		
Nieuwe dito 230		
NAPELS, Cert. Lam. en Bouwer 3 pCt.		
BRAZILIE te Londen 1824 5		
Dito Leening 1843 5		
Dito f 200		
PERU 4		
MEXICO 5	28½	28½
VENEZUELA 6 pCt. nu 3	34½	34½
NEW GRENADA 6 pCt. nu 1½		
ECUADOR		
Comp. Ecuador f		
Grieken		
Grenada onb. 17½		

Van Binnenl. fondsen bleven 4 pCts. iets flauwer. De andere soorten prijshoudend. Van Spaansche was de omze in Coupons-Ardoin's weder zeer uitgebreid en bleven wederom iets williger. Ardoin's is meer aangeboden, 3 pCt. Binnenl. iets aangenamer. In de overige vreemde fondsen blijft de handel steeds onbelangrijk en bijkans zonder verschil in de koersen.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pc., Prolongatie 2½ pc., Disconto 2 pCt.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56½; Zigt Parijs 57; 2/m. Londen 11,95; Zigt Londen 12,—; 2/m. Hamburg 35½; Zigt Hamburg 35½; 3/m. Lissabon 42½; 3/m. Porto 42½; 2/m. Petersburg 1,37.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 16 Sept. Belg. leen. 2½ pc. 50; 5 pc. 97½; 1840, 5 pc. 99; Spanje Ard. 5 pc. 12½; Binnenl. 3 pc. 33½; Coupons 9½; Rom. Leening 77½.

MADRID, 10 Sept. Spanje 3 pc. 33½; id. 5 pc. 14; id. Uitgest. Sch. 4; id. Coupons 8.

HAMBURG, 14 Sept. Rusal. Engels. leening 106, Cert. bij Stiegl. 4 pc. 89; Spanje, Ard. 5 pc. 14½; id. Binnenl. 3 pc. 31½.

NIEUWSTIJINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek . . . f25,70 a —	Pruisische . . . f 34½ a —
Napelsche . . . 25,— „	Spaansche . . . — „
Div. in fSt. . . 11,95 „	Hamb. Russ. . . 37½ „
Eng. Russen . . 12,17½ „	Russ. in Z. R. . 37½ „
Fransche . . . 56½ „	Pap. . . — „
Belgische . . . 56½ „	Pools. in Fl. . 27½ „
Coup. Portugal Binnenl. Schuld N°. 14, f 48.	

MINISTERIE VAN FINANCIEN. — Rentebetaling op het Grootboek der 4 pCts. Nationale Schuld.

De minister van finantien maakt bekend, dat de rentebetaling van de kapitalen, ingeschreven op het Grootboek der Nationale Schuld, rentende vier ten honderd in het jaar, over het halfjaar verschijnende op den eersten October 1850, zal plaats hebben van Dinsdag den eersten tot en met Vrijdag den 11 October 1850, en vervolgens over al de nog verschuldigde halfjaren, alle werkdagen (met uitzondering van den Zaterdag), van Maandag den 14 October 1850, tot en met den 15 Februarij 1851, op de hierna gemelde bureaux van het Grootboek der Nationale Schuld, gevestigd te Amsterdam, te weten:

Op het eerste bureau:

Voor de kapitalen, ingeschreven op de letters A tot en met D.

Op het tweede bureau:

Voor de kapitalen, ingeschreven op de letters E tot en met K.

Op het derde bureau:

Voor de kapitalen, ingeschreven onder de letter L tot en met R.

Op het vierde bureau:

Voor de kapitalen, ingeschreven onder de letter S tot en met Z.

PERUAANSCH OBLIGATIEN. — Door de heeren C. de Murrieta en C°. te Londen is aangekondigd, dat de derde coupon der nieuwe obligatiën, verschijnende 1 October aanstaande, ten hunnen kantore zal worden betaald.

SCHEEPSTIJINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 16 Sept. T. Colyer, Magnet, (s) Londen. — P. de Jong, de Jonge Reintje, id. — L. de Boer, Edouard, St. Petersburg. — J. H. Eckmann, Minne, Christiania. — A. Rydstrom, Johanna Christina, Carlscrona. — C. Lorensen, Wenschabet, Drammen. — H. Falck, Hanna Christina, Frederikstad. — C. Thim, Josephina, id.

HELVOET, 16 Sept. W. Smith, Batavier, (s.) Londen. — Gisteren nog: W. Holdsworth, Camerton, (s.) Hull.

UITGEZEILD:

TEXEL, 16 Sept. J. H. Sandström, Onni, Genua. — H. B. Kolk, Dankbaarheid, Londen. — R. H. Stuitvoet, Margaretha Gesina, Newcastle. — W. Reed, Canova, Sunderland. — P. Scott, Albatros, id. — J. Hofkamp, Tien Gebroeders, Stockton. — H. C. Agerup, Prinds Oscar, Drammen. — J. Gundersen, Familien, id. — L. Steensfeldt, Speculation, id. — J. B. Lijdersen, Fortuna, id. — J. Lörentsen, Jenny, id. — C. Holland, Havfruen, id. — J. Henriksen, Attalante, Frederikstad. — J. Hanssen, Sophia, Tonsberg. — P. Nielsen, Commerciën, Osterrisöer. — J. Grung, Herman Wedel, Holmstrand.

HELVOET, 16 Sept. R. C. van Driesten, Grunes, Nissa. — A. W. Bakker, Geertruida Femina, Liverpool. — A. Backer, Roderinde, Holmstrand. — Gisteren nog: H. Harris, Trewartha, Liverpool. — E. N. Bjones, Speculation, Drammen.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 14 Augustus bij de Kaap Verdische eilanden Koophandel en Zeevaart, Kapt. den Breems, van Rotterdam n. Valparaiso.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

ANTWERPEN, Reelfs, Josina Wilhelmina: 442 k. Suiker, Nederlandsche Suiker-Raffinaderij.

HORRUMERZIJL, Heidhoff, Vrouw Hendrika: 26 last Raapzaad, Order.

EBBERNDORF, Peter, Vrouw Etta Hendrika, 25 last Raapzaad, H. en D. Rahusen.

GLUKTADT, Schmidt, Maria, 532 ton. Raapzaad, L. Hoyack en Comp.

SCHEEPSVRACHTEN.

RIGA, 9 September. Naar Amsterdam, onder Nederlandsche vlag f 24½; naar de Maas, onder dito, f 25½, onder vreemde vlag f 23½, alles voor Rogge, f 23½ voor Garst.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 17 September in lading naar:

Keulen	F. Kamps, Colln N°. 17.
Mainz	Ant. Frits, Christina.
Dusseldorp, Neus en Urdingen	J. Lohr, Mainz N°. 9.
Duisburg	G. Brugman Niederrein N°. 3.
Manheim	H. Kamps, Vliet en Hoop.
Ludwigshaven	H. C. de Haas, Minerva.
Straatsburg	F. Kruck, Ludwigshaven N°. 7.
Frankfort en Coblenz	G. Haentjes, Frankfort N°. 23.
Weesl	E. v. d. Bruggen, Frankfort N°. 15.
Heilbron	A. Balk, Alma.
Maastricht	M. Ludwig, Helena.
Tiel	P. Weeks, Stad Amsterdam.
's Hertogenbosch en Maastricht	C. van Uden, de Vr. Magdalena.
Venlo en Roermond	A. Verschure, Men Hooft. Sl. 21 Sept.
	J. v. Alem (Beurt L. de Rijk en C°.) de Harmonie.

KEULEN, 16 September in lading naar:

Amsterdam	Kapt. Schüller Köln N°. 30.
Rotterdam	" Haasters " 22.
Rijnhoogte	ARNHEM 16 Sept. 1 el 16 duim
	KEULEN 16 " 6 voet. 2 "

ADVERTENTIE.

Mijne geliefde Echtgenoot, J. C. VAN WALJENBURG beviel heden van eene doode DOCHTER.

G. F. VAN BERKEL (548)

DELFT, 13 September 1850.

De Notaris A. J. CROLL, residerende te Ankeveen is voornemens om op Zaterdag 5 October 1850, de middags ten 12 Ure, in het Logement de Kroon, aan het Amsterdamsche buitenveer te Weesp, publiek te Verkoopen: ELF KAMPEN uitnemend best wel toegemaakt WEILAND, gelegen annex elkander, in twee Weeren, aan de Oostzijde van de rivier de Vecht, den Keverdijkschen Polder, gemeente Weespercarpsel, zamen groot 12 bunders, 20 roeden, hebbende vrijdof van tolleren over den 's Gravenlandischen Weg en Brue te Weesp. De koper kan 1/3 der kooppenningen en nader goedvinden, meerder op de landerijen gevestigd houden ad 4 % 's jaars. Voornoemde twee Wees zullen ieder afzonderlijk worden geveild en afgeslagen en daarna te zamen in afslag worden gebragt; albreeder bij biljetten omschreven. De bewijzen van eigendom, kaart der landerijen, zoo ook veilingvoorwaarden zullen acht dagen bevorens de verkoop, te zien zijn te kantore van den Notaris Croll voornoemd. (54)

(582) Bij den Uitgever dezès is van de pers gekomen

HET GROOTE DENKBEELD

VAN DEN

H. VINCENTIUS VAN PAULO EN HET SCHOONSTE ZIJNER WERKEN,

VOORGEHOUDEN EN HERINNERD AAN HET VOLK.

Naar het Fransch van V. DECHAMPS, Priester der Congregatie des Allerheiligsten Verlossers.

Prijs 50 Gents.

TROOST VOOR ZIEKEN EN LIJDENDEN

DOOR

P. J. HESSEVELD,

R. C. Pastoor.

Ten voordeele van het Gasticht van Weldadigheid in de Elandstraat.

In groot 12°. op best velijn papier gedrukt, 450 pag. met 4 fraaije platen. Prijs . . . f 1.

WET op het BRIEFPORT en de BRIEFPOSTERIJ, met korte ophelderende aantekeningen en tabellen voor het bedrag van het enkele Briefport, tusschen een Honderdtal Steden of Gemeenten en de Steden Amsterdam en 's Hage, in Zakformaat. Prijs . . . f 0.

GRONDWET van het Koninkrijk der Nederlanden . . . f 0.

WET tot Regeling van het KIESREGT en benoeming van afgevaardigden ter Eerste en Tweede Kamer. Met eene duidelijke opgave voor de onderscheidene gemeenten van derzelver kiesdistrikt en census. In Zakformaat. Prijs . . . f 0.

HET ONDERWIJS en de Opleiding tot het Christendom, aangeduid als middel, om de Volken in O. I. Bezittingen naauw en duurzaam aan Nederland te verbinden, door F. F. SCHULTZ, gepensioneerd Hooft-Intendant der Admin. van het Leger in Oost Indië. Oud-President van het R. C. Weeshuis te Samarang. Prijs . . . f 0.

ZAL DE WETGEVER op het Lager Onderwijs het beginsel van gemengde scholen behouden? door den schrijver der hedenkingen tegen vergelijkende examens. Prijs . . . f 0.

STATEN ter bepaling der verhouding tusschen het getal Protestantsche en Katholieke Ambtenaren in het Koninkrijk der Nederlanden, ten Jare 1847. 1e afdeeling: Rijkszaken . . . f 0. 2e " Gewestelijke Zaken, 1e gedeelte " 0. 2e " " 2e " " 0.

MEMOIRE sur la Situation des Catholiques dans le Pays-Bas, depuis leur émancipation en 1793 jusqu'à nos jours, par un électeur Néerlandais, 3e. Ed. revue et corrigée par l'auteur. Prijs . . . f 0.

SARSENA, ou l'honne à la recherche du verbe primitif incarné dans l'homme, par un électeur Néerlandais. Prijs . . . f 0.

PALET EN HARP. Romantisch Dichtwerk in vaerzen en proza, door J. A. ALBERDINGK THUN. net gekartonneerd boekdeel van ca. 250 bldz. fraai Vignet; buiten Intekening. . . f 0.

DE GIFTBRIEF van Koning Karel aan zijn getrouwen Diederik, het voestuk der Historie van onzen Staat in eenige zijner deelen beschouwd en verklaard door denzelfden. . . f 0.

te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHEYSSEN, Drukker en Uitgever.